

SÝSLUMAÐURINN Á NORÐURLANDI VESTRA

Blönduósi, 16. júlí 2019

Mennta- og menningarmálaráðuneytið

Sölvhólsgötu 4

101 Reykjavík

postur@mrn.is

Mál nr. S-180/2019: Frumvarp um Stuðningssjóð íslenskra námsmanna.

Með hliðsjón af framkomnum drögum um frumvarpi til laga um Stuðningssjóð íslenskra námsmanna/SÍN, sem gert er ráð fyrir að leysa muni af hólmi gildandi lög um Lánaþjóð íslenskra námsmanna /LÍN þá teljum við undirrituð rétt að gera grein fyrir þeim hugmyndum sem uppi hafa verið um að innheimtumiðstöð embættis Sýslumannsins á Norðurlandi vestra/IMST verði falin innheimta gjaldfallinna en ógreiddra útlána LÍN. Komu þessar hugmyndir fyrst fram árið 2008, í framhaldi af útgáfu skýrslu norðvesturnefndar forsætisráðuneytisins um fjölgun opinberra starfa á norðvesturlandi. Hefur embættið í kjölfar skýrslunnar tekið að sér aukna innheimtu fyrir ríkið og hinum ýmsu stofnanir þess, s.s. Tryggingastofnun ríkisins, Vinnumálastofnun, Færðingarorlofssjóð og Fjármálaeftirlitið, og hefur áherslan ætið verið lögð á einföldun, samræmingu og skilvirkni innheimtu ríkissjóðskrafna á landsvísu. Embætti Sýslumannsins á Norðurlandi/IMST vestra býr nú yfir mikilli sérþekkingu á sviði innheimtu fyrir hönd ríkisins og stofnana þess, jafnt frum-, milli- og löginnheimtu, hér lendis sem erlendis.

Í tengslum við fyrirhugaðar breytingar á skipan sýslumannsembætta og í samræmi við þingsályktunartillögu um átak til atvinnuuppbyggingar í Austur-Húnvatnssýslu sem samþykkt var á Alþingi þann 15. janúar 2014 lýsir embættið enn yfir vilja sínum til viðræðna um fyrrgreinda innheimtu. Embættið er í stakk búið til þess að taka að sér aukin verkefni sem byggja á þeim tækjabúnaði, aðstöðu og þekkingu sem þegar er til staðar. Innheimta fyrir LÍN og síðar SÍN er talin geta fallið sérstaklega vel að þeim innheimtuverkefnum sem fyrir eru.

Fram að þessu hefur vanskilainnheimta LÍN verið falin einkaaðilum með ærnum kostnaði fyrir skuldara. Velta má fyrir sér nauðsyn þess að sa háttur sé hafður á þegar sambærileg sérhæfing á sviði innheimtu hefur skapast innan tiltekinnar ríkisstofnunar sem gæti tekið verkefnin að sér. Við flutning innheimtunnar til Sýslumannsins á Norðurlandi vestra/IMST yrði ekki aðeins nýtt fyrilliggjandi þekking og reynsla starfsmanna heldur myndi einnig draga verulega úr þeim kostnaði sem skuldarar hljóta af innheimtunni, án þess að dregið sé úr gæðum hennar eða kröfuhafi beri tjón af. Það hlýtur einnig að vera í anda þeirra gilda sem sjóðurinn er reistur á að innheimta krafna hans fari fram með eins litlum kostnaði fyrir skuldara og mögulegt er á hverjum tíma. Lágmörkun kostnaðar við innheimtu þykir m.a. samrýmast þeim hugmyndum sem fram koma í frumvarpinu um breytingar á námslánakerfinu, t.a.m. um niðurfellingu hluta námslána við námslok og veitingu styrkja vegna framfærslu barna, sem almennt hafa á sér nokkuð félagslegan blæ og miða að því að bæta hag lántakenda.

Aðalskrifstofa: Hnjúkabyggð 33, 540 Blönduós

Sýsluskrifstofa: Suðurgata 1, 550 Sauðárkróki

Sími 458-2500

CSS
W

SÝSLUMAÐURINN Á NORÐURLANDI VESTRA

Embætti Sýslumannsins á Norðurlandi vestra telur verulega hagræðingu felast í því að ríkið standi sjálft að innheimtu krafna ríkisins og stofnana þess, bæði fyrir kröfuhafa og ekki síst fyrir skuldara sjálfan. Gera má ráð fyrir að beinn kostnaður sem leggst á LÍN vegna þess hluta innheimtunnar sem reynist árangurslaus sé nú þó nokkur, en innheimta yrði LÍN að kostnaðarlausu yrði af flutningi hennar til embættisins. Innheimta af þeim toga sem hér um ræðir fer að mati embættisins ekki gegn lögmætisreglu stjórnsýsluréttarins, innheimtulögum nr. 95/2008 né öðrum lögum er snúa að innheimtu og fullnustu fjárkrafna. Í reynd er gert ráð fyrir því í ákvæðum innheimtulaga að opinberir aðilar geti tekið að sér innheimtu fyrir aðra og þurfa þeir t.a.m. ekki sérstakt innheimtuleyfi sbr. 15. gr. laganna. Þess skal getið að vanskilainnheimta námslána í Danmörku, Noregi og Svíþjóð er í höndum sérstakra ríkisstofnana er gegna þar svipuðu hlutverki og innheimtumiðstöð Sýslumannsins á Norðurlandi vestra hér á landi.

Því er þess farið á leit við mennta- og menningarmálaráðuneytið að íhuga vandlega flutning vanskilainnheimtu LÍN og síðar SÍN til innheimtumiðstöðvarinnar hér við embættið, með vísan til þess hagræðis, samlegðaráhrifa og annarra kosta sem sú aðgerð verður talin hafa í för með sér og fjallað hefur verið um hér að framan.

Bjarni G. Stefánsson, sýslumaður

Erna B. Jónmundsdóttir, deildarstjóri

Aðalskrifstofa: Hnjúkabyggð 33, 540 Blönduós
Sýsluskrifstofa: Suðurgata 1, 550 Sauðárkróki
Sími 458-2500